

Book Review: Οι Γιοι της Γαλανής Κυράς - Δήμητρα Ιωάννου

Συντάχθηκε στις 20 Απριλίου 2017.

Την πρώτη φορά που διάβασα κείμενο της Δήμητρας Ιωάννου ένιωσα τη μαγεία της γραφής της να με συνεπαίρνει.

Από τότε είμαι πιστή αναγνώστριά της· ομολογώ ωστόσο ότι είχα πάντα μια κάποια αδυναμία –για πολλούς λόγους– στο πρώτο της βιβλίο, «Κασσάνδρα-Το μυστικό της μάγισσας». Πριν από λίγες μέρες κυκλοφόρησε το τέταρτο έργο της από τις εκδόσεις Ψυχογιός, με τίτλο «Οι Γιοι της Γαλανής Κυράς», και νομίζω πως μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι αποτελεί το κομψοτέχνημά της, τον ορισμό του

λογοτεχνικού κειμένου. Δυο ξένοι καταφτάνουν στην αρχοντική Σύρο, κάπου στα μέσα του 19ου αιώνα, και η προσπάθειά τους να ενταχθούν στο τοπικό στοιχείο και να πετύχουν κοινωνικά και οικονομικά –ο καθένας για τους δικούς του λόγους– σηματοδοτεί εξελίξεις που επηρεάζουν τις επόμενες γενεές.

Δαμιανός και Ρήγας, παρέα με τους προσωπικούς τους δαίμονες και κυριευμένοι από το πάθος του έρωτα, προβαίνουν σε πράξεις ανομολόγητες για να κατακτήσουν αυτό που αγαπούν. Μαρία και Δομήνικος, δυο άνθρωποι που προσπαθούν να κερδίσουν την ευτυχία και την αγάπη, ο καθένας με τον δικό του τρόπο και για τους δικούς του λόγους. Λορέντζο, ο απόγονος που ενώνει τις γραμμές του αίματος. Άραγε θα καταφέρει να ξεφύγει από τη μοίρα του, που μοιάζει να έχει προαποφασιστεί δεκαετίες νωρίτερα;

«Οι Γιοι της Γαλανής Κυράς» αφηγούνται την ιστορία τριών γενεών με τρόπο ζηλευτό, που προκαλεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Πρόκειται για ένα βιβλίο που τα έχει όλα. Μυστικά, δολοφονίες, έρωτες, μίση, πάθη, ήρωες που βασανίζονται και οδηγούνται στα άκρα. Τα ψυχογραφήματα των χαρακτήρων είναι λεπτοδουλεμένα και εξελίσσονται παράλληλα με τα γεγονότα. Η πλοκή αφήνει τα σημάδια της στους πρωταγωνιστές της ιστορίας και η ντοπιολαλιά που χρησιμοποιεί η συγγραφέας σε συνδυασμό με τα καλολογικά στοιχεία και τις παραμυθιακές –κάποιες φορές σχεδόν μεταφυσικές– περιγραφές μας μεταφέρουν απόλυτα την ατμόσφαιρα της εποχής. Οι λέξεις και οι αφηγήσεις της κυρίας Ιωάννου, από τον τρόπο που περιγράφει τα ρούχα της εποχής μέχρι τις νότες της μουσικής και τους ήχους της θάλασσας, συνθέτουν μια εξαιρετική διήγηση. Νιώθεις πως βρίσκεσαι στη Σύρο, περπατάς στα σοκάκια της, ακούς ένα παθιασμένο τραγούδι, κρυφοκοιτάζεις μια δυστυχισμένη ψυχή να σκύβει το κεφάλι όταν προσβάλουν τη μητέρα της –μαγική η συγκεκριμένη σκηνή όπου η Μαρία ταπεινώνει την Αργυρώ μπροστά στη Δάφνη– και δεν μπορείς παρά να θαυμάσεις τη συγγραφέα για τον τρόπο που αναλύει τις ψυχικές μεταστάσεις των ηρώων της, αλλά κυρίως για τον τρόπο που καταφέρνει τον αναγνώστη να νιώσει κι εκείνος τόσο απόλυτα κάθε συναίσθημά τους.

Η Δήμητρα Ιωάννου έγραψε ένα βιβλίο άψογο, φροντισμένο μέχρι την τελευταία λεπτομέρεια. Κατάφερε με άρρητο τρόπο να μετατρέψει ένα λογοτεχνικό κείμενο από πολιτισμικό συγκεκριμένο σε ιστορικοκοινωνική αναφορά του συγκεκριμένου χωροχρόνου. Καταφέρνει μέσα από τις σελίδες της να οξύνει την κριτική μας σκέψη γύρω από το δίπολο γεννιόμαστε ή γινόμαστε. Είμαστε καλοί εκ γενετής ή στην πορεία της ζωή μας γινόμαστε κακοί; Μπορεί η βιολογία να καθορίσει τον δρόμο που θα διαβεί ο καθένας μας ή είμαστε οι επιλογές μας; Διερευνά πολυεπίπεδα όλα αυτά τα ερωτήματα και με συμβολικούς τρόπους ασχολείται με τις απαντήσεις τους. Επιλέγει να χρησιμοποιήσει διττά

σχήματα και, ενώ αποδομεί τον ψυχισμό των χαρακτήρων, μας μιλάει για δύσκολα και σκληρά –διαχρονικά– ζητήματα με τόσο άμεσο τρόπο, ώστε δίνει στον αναγνώστη την ελευθερία να επιλέξει.

Η ίδια η πένα της συγγραφέως εξελίσσεται, τόσο σε συγγραφικό όσο και σε δημιουργικό επίπεδο. Πρόκειται για ένα βιβλίο πολυπρόσωπο, με αρκετές εναλλαγές στους χρόνους, χωρίς ωστόσο ο αναγνώστης να νιώσει δευτερόλεπτο πως παραμελείται ο οποιοσδήποτε χαρακτήρας. Μαθαίνουμε τα πάντα για τους ήρωες, ωστόσο υποβόσκει η αίσθηση πως δε ξέρουμε απόλυτα την ιστορία τους, ακριβώς γιατί η ζωή τους δεν βρίσκεται μόνο στο χαρτί, υπήρχε πριν από αυτό και θα συνεχίσει να υπάρχει και μετά τον επίλογο.

Αγάπησα τόσο πολύ το συγκεκριμένο βιβλίο! Για τις περιγραφές του, τις ιστορίες του, τους ήρωές του, τα νοήματά του, τη μαγική στιγμή όπου ο Ρήγας αντικρίζει πρώτη φορά την Κρητικοπούλα τραγουδίστρια, για το λογοτεχνικό κέντημα που αποτελεί η σκηνή του αρραβώνα. Μια σκηνή άκρως συμβολική, αφού η συγγραφέας την επιλέγει για να αναδείξει τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές αλλαγές έρχονται σιγά-σιγά και συχνά είναι αόρατες και αθόρυβες, ακόμα κι αν συμβαίνουν κατά τη διάρκεια ενός γλεντιού. Εάν διαβάσετε το βιβλίο «Οι Γιοι της Γαλανής Κυράς» θα χαρείτε μια εξαιρετική λογοτεχνική στιγμή, θα γεμίσει η καρδιά σας συναίσθημα και σίγουρα θα αναζητήσετε και τα υπόλοιπα βιβλία της συγγραφέως. Δεν υπάρχει τίποτα πιο όμορφο από έναν δημιουργό που γράφει με την καρδιά του για τη ψυχή του αναγνώστη!

Μαρία Μπακάρα